

# Regulaminy i instrukcje.

Część IV. A.

## Instrukcja techniczna

Roboty ziemne, drzewne i odziewanie.  
Umocnienia połowe. — Budowa go-  
ścińców i dróg. — Przekraczanie  
wód. — Urządzenie obozowań.

**Kolekcja**  
**Emilia Kornasia**

Kraków 1913.

Nakładem Polskiego Skarbu Wojskowego, Związków i Drużyn Strzeleckich, Komisji technicznej tow. „Strzelec” i Wydawnictwa „Życie” (Spółka nakładowa „Książka”) Kraków, Rynek 44.

Składy główne: S. A. Krzyżanowski, Kraków; The Polish Book Importing Co Inc., New-York.

# TREŚĆ.

---

## Wstęp.

Strona

## Rozdział I.

### Roboty ziemne, drzewne i odziewanie.

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| A. Wiadomości wstępne . . . . . | 3  |
| B. Roboty ziemne . . . . .      | 4  |
| C. Odziewanie . . . . .         | 7  |
| D. Roboty drzewne . . . . .     | 11 |

## Rozdział II.

### Umocnienia polowe.

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| I. Wstęp . . . . .                                                           | 13 |
| II. Zasady . . . . .                                                         | 14 |
| Wskazówki ogólne . . . . .                                                   | 14 |
| Atak . . . . .                                                               | 16 |
| Obrona . . . . .                                                             | 17 |
| III. Wykonanie robót technicznych z wyjątkiem osłon<br>i przeszkód . . . . . | 20 |
| Oczyszczenie pola obstrzału . . . . .                                        | 20 |

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| Określenie odległości . . . . .                            | 22 |
| Urządzenie obserwacyi . . . . .                            | 24 |
| Połączenia . . . . .                                       | 25 |
| Maski . . . . .                                            | 27 |
| Umocnienia pozorne . . . . .                               | 27 |
| IV. Wykonanie osłon . . . . .                              | 28 |
| Słownictwo . . . . .                                       | 28 |
| A. Piechota (jazda) . . . . .                              | 30 |
| Pozycja bojowa . . . . .                                   | 30 |
| Narys okopów . . . . .                                     | 30 |
| Rozciągłość i profil okopów . . . . .                      | 33 |
| Poprzecznice . . . . .                                     | 45 |
| Kryjówki . . . . .                                         | 47 |
| Rowy ochronne . . . . .                                    | 51 |
| Ganki . . . . .                                            | 54 |
| Osłony dla karabinów maszynowych . . . . .                 | 56 |
| Mury . . . . .                                             | 57 |
| Budynki . . . . .                                          | 57 |
| Walka uliczna . . . . .                                    | 60 |
| Przebieg pracy . . . . .                                   | 60 |
| Pod skutecznym ogniem nieprzyjacielskim . . . . .          | 61 |
| Poza sferą skutecznego ognia nieprzyjacielskiego . . . . . | 66 |
| W ciemności . . . . .                                      | 68 |
| B. Artylerya polowa i górska . . . . .                     | 71 |
| Uwagi ogólne . . . . .                                     | 71 |
| Armata polowa . . . . .                                    | 74 |
| Haubica polowa . . . . .                                   | 75 |
| Armata górska i haubica górska . . . . .                   | 77 |
| Ciężka artylerya polowa . . . . .                          | 78 |
| Przebieg pracy . . . . .                                   | 78 |

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| C. Wykońwywanie, usuwanie i przekraczanie przeszkód .   | 80 |
| D. Zarządzenia przy dłuższem zatrzymaniu się na pozycyi | 88 |
| E. Punkty oparcia . . . . .                             | 89 |
| Czas pracy . . . . .                                    | 95 |
| Grubość osłon planowych . . . . .                       | 96 |

## Rozdział III.

### Budowa gościńców i dróg.

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| Części składowe gościńca . . . . .                  | 98  |
| Utrzymywanie i naprawianie gościńców i dróg . . . . | 100 |
| Drogi marszowe i bojowe . . . . .                   | 102 |
| Budowa dróg* marszowych, bojowych i transportowych  | 104 |
| Wywiady gościńców i dróg . . . . .                  | 105 |

## Rozdział IV.

### Przekraczanie wód.

|                                           |     |
|-------------------------------------------|-----|
| A. Przejścia naturalne . . . . .          | 107 |
| Brody . . . . .                           | 107 |
| Pokrywy lodowe . . . . .                  | 107 |
| B. Przejazdy . . . . .                    | 108 |
| Uwagi ogólne . . . . .                    | 108 |
| Tratwy . . . . .                          | 110 |
| Łodzie z namiotów i rzędy łodzi . . . . . | 114 |
| C. Kładki i mosty tymczasowe . . . . .    | 116 |
| Uwagi ogólne . . . . .                    | 116 |
| Nawierzchnia . . . . .                    | 121 |
| Przyczółki sztywne . . . . .              | 124 |

|                                               | Strona |
|-----------------------------------------------|--------|
| Przyczółki łyżwowe . . . . .                  | 131    |
| Kładki linowe i wiązania wieszarowe . . . . . | 132    |
| Badanie i wzmacnianie mostu . . . . .         | 132    |

## Rozdział V.

### Urządzenie obozowań.

|                                   |     |
|-----------------------------------|-----|
| I. Schroniska . . . . .           | 137 |
| Namioty . . . . .                 | 137 |
| Dachy i ściany ochronne . . . . . | 139 |
| Szałasy . . . . .                 | 141 |
| II. Zaopatrzenie w wodę . . . . . | 141 |
| III. Kuchnie . . . . .            | 144 |
| IV. Wychodki . . . . .            | 146 |